

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ 2025

Μάθημα: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ (24)

Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: Παρασκευή, 13 Ιουνίου 2025

8:00 - 11:00

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΔΩΔΕΚΑ (12) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ:

- Να απαντήσετε όλες τις ερωτήσεις στο τετράδιο απαντήσεών σας
- Όλοι οι υπολογισμοί πρέπει να φαίνονται καθαρά στο τετράδιό σας
- Επιτρέπεται η χρήση μη προγραμματιζόμενης υπολογιστικής μηχανής
- Οι γραφικές παραστάσεις (διαγράμματα) μπορούν να γίνονται με μολύβι στο τετραγωνισμένο χαρτί
- Δεν επιτρέπεται η χρήση διορθωτικού υγρού/ταινίας.

ΕΡΩΤΗΣΗ Α

1. Να σημειώσετε στο τετράδιο των απαντήσεών σας **τον αριθμό της ερώτησης** και δίπλα **το γράμμα** που δηλώνει την ορθή απάντηση (π.χ. **i – α** ή **i – β** κ.λπ.). Υπάρχει μόνο μία ορθή απάντηση.

i. Ο Νόμος της φθίνουσας απόδοσης:

- α. εμφανίζεται μόνο στη μακροχρόνια περίοδο
- β. εμφανίζεται όταν όλοι οι συντελεστές παραγωγής μεταβάλλονται
- γ. εμφανίζεται όταν το επιπρόσθετο προϊόν από κάθε επιπλέον μονάδα του μεταβλητού συντελεστή αυξάνεται
- δ. οφείλεται στη μεταβολή της αναλογίας μεταξύ σταθερών και μεταβλητών συντελεστών παραγωγής

ii. Μία επιχείρηση δεν μπορεί να επηρεάσει την τιμή του προϊόντος στην αγορά όταν υπάρχει:

- α. πλήρης ή τέλειος ανταγωνισμός
- β. μονοπώλιο
- γ. ολιγοπώλιο
- δ. μονοπωλιακός ανταγωνισμός

iii. Ποιο από τα παρακάτω αποτελεί δυσκολία στη μέτρηση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ):

- α. το ύψος της αξίας των δημόσιων επενδύσεων για την ανέγερση σχολείων
- β. ο υπολογισμός της αξίας των υπηρεσιών που προσφέρονται στα νοικοκυριά από τα μέλη τους
- γ. η αξία των εγχώριων προϊόντων που πωλούνται σε αγορές του εξωτερικού
- δ. η αξία των καταναλωτικών αγαθών που αγοράζουν τα νοικοκυριά από μια υπεραγορά

- iv.** Κύπριος εξαγωγέας επισκέπτεται την τράπεζά του για να μετατρέψει 10.000 δολάρια Σιγκαπούρης (SGD) σε ευρώ (€). Η συναλλαγματική ισοτιμία για το δολάριο Σιγκαπούρης σε σχέση με το ευρώ δίνεται στον πιο κάτω πίνακα:

ΝΟΜΙΣΜΑ Δολάριο Σιγκαπούρης SGD	ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ	
	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
	1,46221	1,38020

Με βάση τα πιο πάνω δεδομένα ο Κύπριος εξαγωγέας θα εισπράξει από την τράπεζά του:

- α. €7.245,33
- β. €14.622,10
- γ. €6.838,96
- δ. €13.802

- v. Η Αφροδίτη Κύπρου παίρνει ετήσιο εισόδημα €50.000. Αγόρασε έπιπλα αξίας €5.000 και πλήρωσε επιπλέον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) 19%.

Το ποσό του ΦΠΑ ως ποσοστό πάνω στο εισόδημά της είναι:

- α. 1,59 %
- β. 1,9 %
- γ. 10 %
- δ. 19 %

- vi. **Τα τρία επιμέρους Ισοζύγια του Ισοζυγίου Πληρωμών είναι:**

- α. το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών, το Ισοζύγιο Κίνησης Κεφαλαίων και το Ισοζύγιο Χρηματοοικονομικών Συναλλαγών
- β. το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών, το Ισοζύγιο Κίνησης Κεφαλαίων και το Ισοζύγιο Ταμειακών Ροών
- γ. το Εμπορικό Ισοζύγιο, το Ισοζύγιο Υπηρεσιών και το Ισοζύγιο Κίνησης Κεφαλαίων
- δ. το Ισοζύγιο Πρωτογενούς Εισοδήματος, το Ισοζύγιο Δευτερογενούς Εισοδήματος και το Ισοζύγιο Χρηματοοικονομικών Συναλλαγών

(Μονάδες 12)

2. Να ταιριάξετε τις έννοιες στις πιο κάτω δύο στήλες. Να γράψετε στο τετράδιο των απαντήσεών σας **το γράμμα** και δίπλα **τον αριθμό** που δηλώνει την ορθή απάντηση (π.χ. **α – 1** ή **α – 2** κ.λπ.). Κάθε γράμμα αντιστοιχεί σε ένα μόνο αριθμό.

Στήλη Α	
α.	Εγχώριο εισόδημα
β.	Διαθέσιμο εισόδημα
γ.	Εθνικό εισόδημα
δ.	Προσωπικό εισόδημα

Στήλη Β	
1.	Το εισόδημα που παίρνουν οι συντελεστές παραγωγής οι οποίοι χρησιμοποιούνται μέσα στα γεωγραφικά όρια της χώρας.
2.	Οι αμοιβές των συντελεστών παραγωγής που ανήκουν σε μόνιμους κατοίκους της χώρας, ανεξάρτητα από τη χώρα στην οποία γίνεται η παραγωγή.
3.	Το εισόδημα που λαμβάνουν τα άτομα, ανεξάρτητα από τη συμμετοχή τους ή όχι στην τρέχουσα παραγωγή.
4.	Η αξία του εισοδήματος που παράγεται στο εξωτερικό από μόνιμους κατοίκους μιας χώρας και έρχεται στη χώρα ως εισόδημα.
5.	Το καθαρό εισόδημα που μπορεί να καταναλωθεί ή αποταμιευθεί.

(Μονάδες 2)

3. Να γράψετε στο τετράδιο των απαντήσεών σας τον **χαρακτηρισμό της ζήτησης κάθε αγαθού με βάση τον βαθμό ελαστικότητάς του**, για καθεμιά από τις πιο κάτω προτάσεις:

- α. Η τιμή μιας μάρκας σοκολάτας αυξάνεται, και οι καταναλωτές στρέφονται αμέσως σε άλλες μάρκες ή γλυκά, καθώς υπάρχουν πολλές εναλλακτικές επιλογές.
- β. Μία εταιρεία καλλυντικών μειώνει την τιμή σε ένα πολυτελές άρωμα και διαπιστώνει μεγάλη αύξηση στα έσοδά της.
- γ. Η ζητούμενη ποσότητα ενός εξειδικευμένου φαρμάκου παραμένει αμετάβλητη, ανεξάρτητα από τις αυξομειώσεις της τιμής του.
- δ. Μία επιχείρηση παραγωγής γάλακτος αποφασίζει να δώσει μισθολογικές αυξήσεις στους εργαζομένους της, καθώς τα συνολικά της έσοδα μπορούν να αυξηθούν, μετακυλώντας την αύξηση του κόστους στον καταναλωτή.

(Μονάδες 2)

4. Δίνονται τα πιο κάτω υποθετικά στοιχεία μίας ανταγωνιστικής επιχείρησης:

Εργάτες (L)	Συνολικό προϊόν (TP)	Μέσο προϊόν (AP)	Οριακό προϊόν (MP)
2	50	;	35
3	;	;	40
4	;	30	;
5	;	;	;

- Όταν απασχολούνται 4 εργάτες η απόδοση ανά εργάτη γίνεται μέγιστη.
- Όταν απασχολούνται 5 εργάτες το συνολικό προϊόν γίνεται μέγιστο.

Ζητείται:

Να αντιγράψετε στο τετράδιο των απαντήσεών σας τον πιο πάνω πίνακα και να τον συμπληρώσετε.

(Μονάδες 4)

(Ερώτηση Α: Σύνολο Μονάδων 20)

ΕΡΩΤΗΣΗ Β

1. Η καφετέρια «Espresso macchiato» παράγει 6 000 ροφήματα του ίδιου τύπου τον μήνα, στην τιμή των €3,00 το καθένα. Η ελαστικότητα προσφοράς των ροφημάτων υπολογίζεται σε 1,8. Λόγω αύξησης της ζήτησης του συγκεκριμένου τύπου ροφημάτων, η τιμή στην αγορά αυξήθηκε στα €3,75.

Ζητείται:

- α) Να υπολογίσετε πόσα ροφήματα τον μήνα αναμένεται να παράγει η καφετέρια μετά την αύξηση της τιμής.

Να δείξετε τον απαραίτητο τύπο και όλους τους υπολογισμούς σας.

(Μονάδες 3)

- β) Να εξηγήσετε, με βάση τα πιο πάνω δεδομένα, πώς ο βαθμός εξειδίκευσης των παραγωγικών συντελεστών επηρεάζει την ελαστικότητα προσφοράς.

(Μονάδες 2)

2. Το Υπουργείο Ενέργειας και Περιβάλλοντος μιας χώρας επιβάλλει **τέλος** κατανάλωσης στα πλαστικά μπουκάλια. Αυτό οδηγεί σε αύξηση της τιμής του εμφιαλωμένου νερού κατά 20% και μείωση της ζητούμενης ποσότητάς του κατά 5%. Παράλληλα, καθιερώνεται πρόγραμμα επιστροφής των άδειων μπουκαλιών, όπου οι καταναλωτές λαμβάνουν πίσω μέρος του τέλους, ενθαρρύνοντας έτσι την ανακύκλωση και την υπεύθυνη κατανάλωση.

Ζητείται:

- α) Να ορίσετε την έννοια του «τέλους».

(Μονάδες 2)

- β) Να υπολογίσετε την ελαστικότητα ζήτησης του εμφιαλωμένου νερού και να τη χαρακτηρίσετε.

Να δείξετε τον απαραίτητο τύπο.

(Μονάδες 2)

- γ) Να εξηγήσετε πώς επηρεάζει τα προσδοκώμενα έσοδα του κράτους μία επιβολή τέλους κατανάλωσης στο εμφιαλωμένο νερό.

(Μονάδες 2)

3. Δίνονται τα πιο κάτω δεδομένα μίας πιτσαρίας:

Εργαζόμενοι (L)	Συνολική παραγωγή (TP)
0	0
1	120
2	;
3	480
4	650
5	770
6	770
7	756

Ζητείται:

- α) Να υπολογίσετε το Συνολικό προϊόν (TP) αν το Μέσο προϊόν (AP) στον δεύτερο εργάτη είναι 140 πίτσες.
Να δείξετε τον απαραίτητο τύπο. **(Μονάδα 1)**
- β) Να σχεδιάσετε σε διάγραμμα την καμπύλη του Συνολικού προϊόντος (TP) της πιο πάνω επιχείρησης. **(Μονάδες 4)**
- γ) Να εξηγήσετε γιατί το συνολικό προϊόν με την πρόσληψη του 7ου εργάτη μειώνεται. **(Μονάδα 1)**
4. Δίνονται τα πιο κάτω δεδομένα μίας ανταγωνιστικής επιχείρησης στη βραχυχρόνια περίοδο:

Εργάτες (L)	Συνολικό Προϊόν (TP)
2	80
3	120

Η εργασία είναι ο μόνος μεταβλητός συντελεστής και ο κάθε εργάτης αμείβεται με €80.

Ζητείται να υπολογίσετε:

- α) Το μεταβλητό κόστος (VC) όταν παράγονται 120 μονάδες προϊόντος. **(Μονάδα 1)**
- β) Το οριακό κόστος (MC) όταν παράγονται 120 μονάδες προϊόντος. **(Μονάδες 2)**

Να δείξετε τους απαραίτητους τύπους και όλους τους υπολογισμούς σας.

(Ερώτηση Β: Σύνολο Μονάδων 20)

ΕΡΩΤΗΣΗ Γ

1. Η κυρία Μαρία ξεκίνησε το 2023 τη λειτουργία μιας επιχείρησης με την επωνυμία «Από τη στάνη», η οποία παρασκευάζει κυπριακά χωριάτικα χαλούμια. Κατά τον πρώτο χρόνο λειτουργίας της είχε τα εξής στοιχεία:

	€
Μισθοί μόνιμου προσωπικού	14.600
Πρώτες ύλες και ημερομίσθια	36.000
Μηνιαίο ενοίκιο κτιρίου	2.000
Τόκοι δανείου	1.400
Έξοδα πωλήσεων	10% πάνω στις πωλήσεις
Ηλεκτρισμός και γκάζι	4.000
Πωλήσεις (20 000 κιλά χαλούμια)	100.000

Ζητείται:

- α) Να υπολογίσετε για το έτος 2023:
- i. το σταθερό κόστος (FC) (Μονάδες 2)
 - ii. το μεταβλητό κόστος (VC) (Μονάδες 2)
- Όλα τα στοιχεία πρέπει να φαίνονται **ονομαστικά** και **αριθμητικά**.
- iii. το μέσο συνολικό κόστος (ATC), δείχνοντας τον απαραίτητο τύπο. (Μονάδες 2)

- β) Το έτος 2024, η κυρία Μαρία **διπλασίασε** την παραγωγή και τις πωλήσεις της χωρίς να μεταβάλει την τεχνολογία της.
Όλα τα μεταβλητά έξοδα της επιχείρησης είναι αναλογικά.

Ζητείται να υπολογίσετε το μέσο συνολικό κόστος για το έτος 2024.

Να δείξετε όλους τους υπολογισμούς σας. (Μονάδες 2)

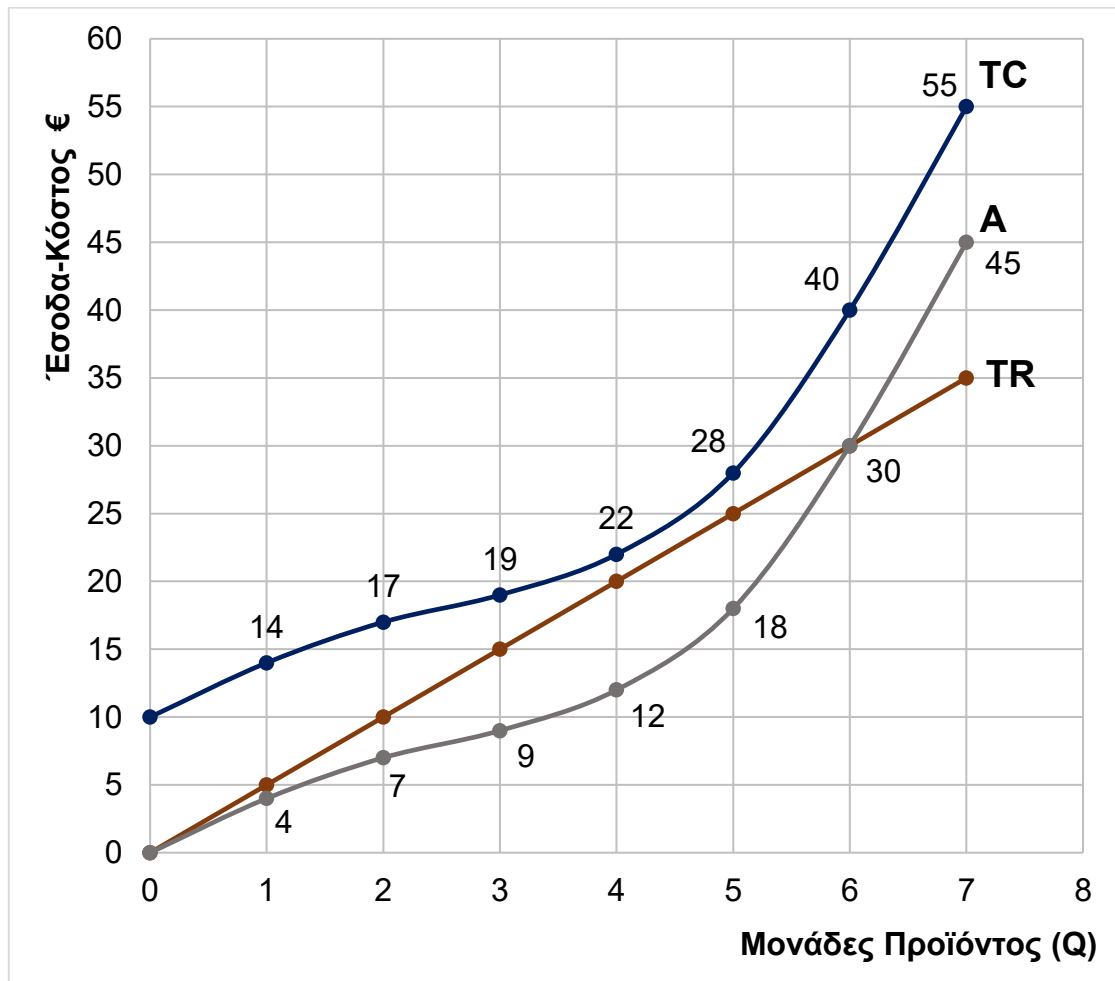
2. Δίνονται τα πιο κάτω δεδομένα παραγωγής μιας ατομικής επιχείρησης κατά το έτος 2024:

	€
Οικονομικό κόστος	320.700
Φυσιολογικό κέρδος	20.000
Αφανές κόστος	80.100
Συνολικά έσοδα	400.000

Ζητείται:

- α) Να υπολογίσετε το Λογιστικό κέρδος.
Να δείξετε τους απαραίτητους τύπους και όλους τους υπολογισμούς σας. (Μονάδες 2)
- β) Να εξηγήσετε τι αντιπροσωπεύει το φυσιολογικό κέρδος. (Μονάδες 2)

3. Το πιο κάτω διάγραμμα παρουσιάζει διάφορα οικονομικά μεγέθη μίας ανταγωνιστικής επιχείρησης κατά τη βραχυχρόνια περίοδο:

Ζητείται:

- α) Να ονομάσετε **ολογράφως** την καμπύλη **A**. (Μονάδα 1)
- β) Να αναφέρετε το ποσό του σταθερού κόστους και την τιμή πώλησης της επιχείρησης. (Μονάδα 1)
- γ) Να αναφέρετε κατά πόσο υπάρχουν νεκρά σημεία στο πιο πάνω διάγραμμα. Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας. (Μονάδες 2)
- δ) Να υπολογίσετε το κέρδος ή τη ζημιά όταν η επιχείρηση παράγει 4 μονάδες προϊόντος.
Να δείξετε τον απαραίτητο τύπο και όλους τους υπολογισμούς σας. (Μονάδες 2)
- ε) Να εξηγήσετε αν η πιο πάνω επιχείρηση έχει συμφέρον να συνεχίσει τη λειτουργία της, δεδομένου ότι λειτουργεί στο άριστο επίπεδο παραγωγής.
Να δείξετε τους απαραίτητους τύπους και όλους τους υπολογισμούς σας. (Μονάδες 2)

(Ερώτηση Γ: Σύνολο Μονάδων 20)

ΕΡΩΤΗΣΗ Δ

1. Δίνονται τα πιο κάτω στοιχεία μιας υποθετικής οικονομίας:

	€ εκ.
Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σε τιμές αγοράς	4.020
Επιδότησεις	484
Αποσβέσεις	610
Άμεσοι φόροι	980
Έμμεσοι φόροι	1.130
Καθαρό εισόδημα από το εξωτερικό	150

Ζητείται:

Να υπολογίσετε το Καθαρό εθνικό προϊόν σε τιμές συντελεστών.

(Μονάδες 3)

2. Κατά τη διάρκεια του 2024, ένας μελισσοκόμος παρήγαγε μέλι και το διέθεσε στην αγορά πουλώντας το σε εταιρεία τυποποίησης έναντι €25.000. Η εταιρεία αυτή προχώρησε στη συσκευασία του μελιού σε δοχεία, τα οποία στη συνέχεια διέθεσε προς πώληση σε αλυσίδα καταστημάτων βιολογικών προϊόντων, εισπράττοντας €40.000. Τελικά, η αλυσίδα καταστημάτων πώλησε τα δοχεία μελιού στους καταναλωτές στην τιμή των €55.000.

Τα αποθέματα του προϊόντος στα διάφορα στάδια επεξεργασίας έχουν ως εξής:

Στάδια επεξεργασίας	Αρχικό απόθεμα €	Τελικό απόθεμα €
Μελισσοκόμος	0	440
Εταιρεία τυποποίησης	800	0
Καταστήματα βιολογικών προϊόντων	0	610

Ζητείται:

- α) Να υπολογίσετε την αξία του προϊόντος που θα περιληφθεί στο εγχώριο προϊόν με τη μέθοδο της τελικής αξίας.

*Όλα τα στοιχεία πρέπει να φαίνονται **ονομαστικά και αριθμητικά**.*

(Μονάδες 2)

- β) Να υπολογίσετε την προστιθέμενη αξία στο στάδιο της τυποποίησης του μελιού.

Να δείξετε όλους τους υπολογισμούς σας.

(Μονάδες 2)

3. Δίνονται οι πιο κάτω περιπτώσεις:

α.	Το 2024 το επιπλοποιείο «Μάκης» χρησιμοποίησε ξυλεία αξίας €800 για την κατασκευή επίπλων τα οποία πωλήθηκαν €2.400.
β.	Η Άννα πώλησε το 2024 την κατοικία της στη Λάρνακα, στην οποία διέμενε για τα τελευταία δέκα χρόνια, έναντι του ποσού των €120.000.

Ζητείται:

Να αναφέρετε αν η καθεμία από τις πιο πάνω περιπτώσεις **περιλαμβάνεται ή όχι** στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) της Κύπρου για το έτος 2024 **και με ποιο ποσό**. Σε κάθε περίπτωση **να δικαιολογήσετε** την απάντησή σας.

(Μονάδες 4)

4. α) Να **ονομάσετε** τις τέσσερις φάσεις ενός οικονομικού κύκλου και δίπλα από κάθε φάση να **αναφέρετε** τη συμπεριφορά της απασχόλησης αντιγράφοντας και συμπληρώνοντας τον πιο κάτω πίνακα στο τετράδιο των απαντήσεών σας:

Φάση		Συμπεριφορά Απασχόλησης
1		
2		
3		
4		

(Μονάδες 4)

- β) Να αναφέρετε τα μέτρα δημοσιονομικής πολιτικής που εφαρμόζει το κράτος σε περιόδους ψηλού πληθωρισμού.

(Μονάδες 2)

5. «Με βάση τα αποτελέσματα της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού στην Κύπρο, για το 1ο τρίμηνο του 2025, το εργατικό δυναμικό ανήλθε σε 519 433 άτομα. ... Ο αριθμός των απασχολούμενων ήταν 493 272 άτομα και το ποσοστό απασχόλησης 61,2%.»

Πηγή: <https://www.gov.cy/oikonomia/erevna-ergatikou-dynamikou-eed-1o-trimino-2025/>

Ζητείται:

Να υπολογίσετε το ποσοστό ανεργίας

(Μονάδες 3)

Να δείξετε τον τύπο και όλους τους υπολογισμούς σας. Το ποσοστό να υπολογίζεται στα δύο δεκαδικά ψηφία.

(Ερώτηση Δ: Σύνολο Μονάδων 20)

ΕΡΩΤΗΣΗ Ε

1. Η Πηνελόπη μόλις ολοκλήρωσε τις σπουδές της και αναζητά την πρώτη της εργασία στον τομέα που έχει σπουδάσει.

Ο Οδυσσέας εργαζόταν ως τεχνικός, αλλά πρόσφατα έχασε τη δουλειά του λόγω τεχνολογικών αλλαγών στην επιχείρηση.

Ζητείται:

- α) Να αναφέρετε σε ποιο είδος ανεργίας ανήκει η περίπτωση της Πηνελόπης και σε ποιο η περίπτωση του Οδυσσέα. **(Μονάδες 2)**
- β) Να εξηγήσετε πού οφείλεται η εποχική ανεργία. **(Μονάδες 2)**

2. Η κυβέρνηση μιας χώρας ανακοίνωσε τις πιο κάτω νέες ρυθμίσεις σχετικά με τη φορολογία:

- i. Εφαρμογή ενός ενιαίου φορολογικού συντελεστή σε όλα τα εισοδήματα φυσικών προσώπων, ανεξαρτήτως του ύψους των εισοδημάτων τους.
- ii. Κατάργηση εξαιρέσεων, έτσι ώστε όλες οι εταιρείες με φορολογητέα κέρδη να συμβάλλουν χωρίς διακρίσεις στα δημόσια έσοδα.

Ζητείται:

- α) Να γράψετε αν οι πιο πάνω φορολογικές ρυθμίσεις είναι δίκαιες με βάση τις αρχές δίκαιης και αποδοτικής φορολογίας (π.χ. **i – είναι δίκαιη** ή **i – δεν είναι δίκαιη**). **(Μονάδα 1)**
- β) Να αναφέρετε δύο (2) αρχές δίκαιης και αποδοτικής φορολογίας. **(Μονάδες 2)**

3. Τα πιο κάτω υποθετικά στοιχεία αναφέρονται σε δύο χώρες, τις Η.Π.Α και την Κίνα, οι οποίες παράγουν δύο αγαθά, ηλεκτρονικές συσκευές και τρόφιμα:

Χώρα	Κόστος Ευκαιρίας Τροφίμων (σε μονάδες ηλεκτρονικών συσκευών)	Κόστος Ευκαιρίας Ηλεκτρονικών συσκευών (σε τόνους τροφίμων)
Η.Π.Α.	0,39	2,58
Κίνα	1,94	0,52

Ζητείται:

- α) Να εξηγήσετε ποια χώρα έχει συγκριτικό πλεονέκτημα στην παραγωγή ηλεκτρονικών συσκευών. **(Μονάδα 1)**
- β) Οι πιο πάνω δύο χώρες βρίσκονται σε «εμπορικό πόλεμο» με αποτέλεσμα τη δραστική μείωση των μεταξύ τους εμπορικών συναλλαγών.
Να αναφέρετε αν το βιοτικό επίπεδο των δύο χωρών βελτιώνεται ή χειροτερεύει και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. **(Μονάδες 2)**

4. Δίνονται τα πιο κάτω οικονομικά στοιχεία της χώρας Α για το έτος 2023:

	€ εκ.
Δημοσιονομικό Έλλειμμα	4
Τόκοι Δημοσίου Χρέους	5
Ονομαστικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ)	550
Δημόσιο Χρέος (Δανεισμός)	220
Δείκτης Τιμών 2023	105

Ζητείται:

- α) Να υπολογίσετε το δημόσιο χρέος του έτους 2023 ως ποσοστό του ΑΕΠ και να το σχολιάσετε σύμφωνα με τη συνθήκη του Μάαστριχτ. **(Μονάδες 2)**
- β) Να εξηγήσετε πώς ο δημόσιος δανεισμός μπορεί να οδηγήσει στη χρεοκοπία ενός κράτους. **(Μονάδες 2)**
- γ) Να υπολογίσετε και να χαρακτηρίσετε το πρωτογενές αποτέλεσμα για το έτος 2023. **(Μονάδες 2)**
- δ) Αν το ονομαστικό Α.Ε.Π. του έτους 2024 ήταν €570 εκ. και ο δείκτης τιμών 115, να υπολογίσετε αν υπήρξε πραγματική οικονομική ανάπτυξη σε σύγκριση με το έτος 2023.
Να δείξετε τον τύπο και όλους τους υπολογισμούς σας. **(Μονάδες 4)**

(Ερώτηση Ε: Σύνολο Μονάδων 20)

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΩΝ 100

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ